

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіваришнення "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man., Canada.

ЛЮБИШ ЖОЛУДДА --- НЕ ПІДРИВАЙ КОРИННЯ.

Російський байкар Крилов оповідає в своїй байці п. н. "Свиня під дубом" про невдачу свиню, яка найвище жолуддя, почала підривати під дубом коріння. А коли ворона, яка сиділа на тім дубі, звернула на це свині увагу, то вона сказала: "Шо мені за користь з дуба? Мені аби було подостатком жолуддя, бо я від него товстий".

Положення канадського фермерства ось вже через кілька останніх років стало погіршуватися і нарешті дійшло до крайності в цім році. Положення розлучиве. І то після того, як минулої осені не вистарало потягів, щоби перевезти фермерську пшеницю на ринок.

Читачі "Українських Робітничих Вістей" певно привикли вже до розпучливих фермерських дописів, як до чогось нормального. Або просто і вірити не хочеться. Як же це так? Фермер, який має землю, якому вродило минулого року, який мав збіжжя на продаж — тепер сидить голодний? Так, він сидить голодний не тільки тепер, на переднівку, але у него передновок від самих жнив. Збіжжя він зібрав, змолотив, продав і сам остався без хліба і без грошей.

Мало того, він ще мусить доплачувати до проданого збіжжя. Неймовірно? Наладував фермер вагон збіжжя в Саскачевані, післав до Форт Вільям, а звідтам прийшло, що треба ще доплатити за перевіз.

Спекулянти наживали мільйони, збіжжіві компанії багатіли, а у фермера за довгі спродували останню свинину. І все те йшло своїм звичайним ходом. Не помогли фермерам і їх "фермерські" правительстві (в Алберті і Манітобі) та їх численне (фермерське) представництво в домінійальнім парламенті. Зрештою, вони і не старались помагати, так як всі вони зістали номіновані на послів ніким іншим, лише ріжними збіжжівими компаніями.

Минулої осені прем'єри Алберті і Саскачевану розпочали були якусь комедію з т. зв. "Wheat Board-ом" і для замилування фермером очей носилися з тим "Wheat Board-ом", як дурень з писаною торбою, до Саскатуну, Келгарі, приїздили й до "фермерського" прем'єра в Вінніпегу, радились щось дуже тайно і це більше тайно закінчили великим хляпом.

І так фермери прибиті горем і нуждою мовчали, а спекулянти тим часом тигнули до послів телицю у фермера з хліва за довг. Нарешті приходить до того, що нема вже що взяти. А коли нема вже з фермера що взяти, тоді і спекулянтська свиня починає спадати на сідло. А як відомо, що коли це безроге сотворіння голодне, то воно починає дуже кричати.

Ось вже і вінніпегська буржуазна газета "Free Press" почала лити крокодиличі сльози над тим, що у фермерів нема грошей. Плаче ця вірна служниця буржуазії над тяжким положенням фермера, плаче не тому, що її жал фермера, але тому, що у фермера нема вже грошей і через те в місті "business has been bad".

А що через тяжке положення фермера бізнес в місті "has been bad", про це говорить "Free Press" слідує:
 "Чи вам відомо, що поверх 6.000 (осіб) виїхало цієї зими з Вінніпегу до Злучених Держав?"

Чи ви певні цього?
 Так. Ці цифри взяті з достовірних жерел.
 Чому вони виїхали?
 Тому, що бізнес був злий.
 А чому бізнес був злий?
 Тому, що фермери не мають грошей.
 Так сама себе питає і на питання відповідає "Free Press" та каже, що тому лихови треба якось зарадити, бо "business has been bad".

Чи не пізно оголосилася "Free Press"! Фермерський дуб, жолуддям якого плекали своє сало спекулянтські свині, почав вже всихати. А тоді, коли ті свині підривали коріння фермерського дуба, демократична преса мовчала, хоч сама сиділа, так само як криловська ворона, на тім фермерських дубі і бачила роботу спекулянтів. Вона почала кракати тоді, коли вже в місті бізнес став "bad".

Навчить біда ворожити, коли нема що в рот вложити, каже пословиця. А покищо не знати, чи спекулянтські свині послухаються співзвучних ворони. Тепер "Free Press" ворожить. Але ворожить в той спосіб, що треба заперестати цю страшну експлоатацію фермерів не тому, щоби допомогти фермерам, але щоби було з них дальше що дерти і в той спосіб направити міський бізнес.

Але фермери тепер самі починають вже ворухитися. Це власне почули вже ріжні буржуазні ворони і починають кракати про недолу фермера. І фермерам в цім випадку треба бути дуже обережним.

Зрештою ми поговоримо ще про це иншим разом.
 Робітник.

ПОМОЖІМ СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРАМ!

Вже через кілька місяців майнери в Едмонтоні находитяться на страйку і зводять завзяту але нерівну боротьбу з власниками копалинь. Зрозуміла річ, що в цій боротьбі страйкуючим майнерам вичерпалися фінансові засоби. Дотепер страйкерам давали поміч нестрайкуючі майнери у 18. дистрикті. Та через пануюче там безробіття ця поміч в останніх часах відпала і страйкуючі майнери опинилися в безвідхіднім положенню. Щоби видержати на своїм становищі і не згинуть з голоду, едмонтонські страйкуючі товариші звернулися до всіх робітників в Канаді з апелем о фінансову поміч.

В торонтоуським "Воркері" з 11. цвітня ц. р. е поміщений в формі новинки з Едмонтону цей апель. В нім сказано, що страйкуючі майнери в Едмонтоні рішди одноголосно на своїм масовім мітингу розіслати через дистриктового юнійного секретара до всіх трейд-юній в Канаді резолюцію, в котрій страйкері потверджують свою постанову видержати в страйковій боротьбі аж до побідного кінця і в тій цілі апелюють до всего організованого робітництва в Канаді о фінансову поміч. Під резолюцією е підписані як Страйковий Комітет слідує: Т. Бітті, Дж. Монсон, Дж. Бейнон, Т. Кіленд, Е. Сомервуд, Ф.

Вагнер, Дж. Мойса і Б. Босович. Як видно з імен, два послідні е в Україні.
 Поміч страйкуючим майнерам в Едмонтоні, які так погеройськи видержують боротьбу з вуглевими баронами, повинен негайно оказати кождий, хто лише може це зробити. Віримо, що українські робітники в Канаді, які так слаяться своєю жертволюбністю на ріжні робітничі цілі — і в цім случаю не відмовляться від помічі для потребуєчих товаришів.

При нагоді зазначимо, що ніхто зі Страйкового Комітету не прислав навіть до нашої редакції згаданої резолюції, що була поміщена у "Воркері", і ми пишемо це на підставі другої газети. Ще сумнішим фактом е це, що хоч у "Воркері" е подана резолюція, то проте нема там поданої адреси Страйкового Комітету чи юнійного заряду, куди малося би вислати гроші.

Тому всіх бажаючих помічи едмонтонським страйкуючим майнерам просимо заслати свої жертви покищо на адресу "Українських Робітничих Вістей", а Страйковий Комітет просимо знова оцєю дорогою, щоби в своїм власнім інтересі подав на сторінках нашої газети свою адресу.

БАНКРОТСТВО ГАЛИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

(Стаття з Європи для "Укр. Роб. Вістей".)
 (Продовження.)

Сьогодні, як трагічна комедія галицької дрібнобуржуазії скінчилася, і як кінцеве банкрутство національної політики стало доконаним фактом — ми хочемо звернути увагу товаришів робітників на одну характерну прикмету злочинства галицького міщанства. Це — брехня, якою юволяли вони 5 років і держали широкі, темні маси у вічному засліпленню. Через своїх платних агентів в Галичині, петрушевичівщина ввезляла мільйони людей в доброму вирішеному галицької справи, та ріжними способами намагалася вдержати маси від революційного руху, який певно був би поспував опінію дрібнобуржуазії в антанті. Через своїх офіцерів вони держали тисячі людей на еміграції, по таборах в Чехії і зробили з них покірних телят. Агітацією власних агентів здирали криваві центи з темних робітників в Америці і Канаді на "фонд допомоги рідному краю", з тим, що Сх. Галичина зовсім певно буде відірвана від Польщі. Один з агентів Петрушевича Назарук, на питання робітника в редакції "У.Р.В." у Вінніпегу, чому він і його "уряд" держаться антанті, відповів не так давно: "Бо тільки при помічі антанті ми зможемо відірватися від Польщі".

Робота галицьких комуністів не пішла марно. Вони мали за собою широкі маси засліплених людей, як в краю, так і поза ним, які вірили в слова своїх політиків, як в "святая святых". Засліплення це дійшло до того, що на рішення ради амбасадорів 14. марта 1923 р. в Парижі, в Галичині і поза нею ніхто з вірних Петрушевича не хотів вірити. У варшавському соймі вже святкували побіду, раділи признанням Сх. Галичини Польщі, а націоналістичний орган "Тромадський Вістник" і закордонній місії Петрушевича це 18. марта ввезляли схвильоване громадянство, що Польща брешуть. Орган прутшевичівського "уряду" у Відні "Український Прапор" це 17. марта, себто в три дні після рішення (знаючи знаменито про все, що сталося) безлічно писав: "Конференція амбасадорів не інкорпорувала Сх. Галичини до Польщі, як це зробила з Віленщиною". Але, щоб приготувати своїх вірних до великого удару, додає: "Без огляду одначе на те, яке рішення у справі Сх. Галичини западе, українське населення Галичини ніколи не заперестане боротьби за державну незалежність своєї тісної батьківщини".

Іншими словами — вірте людоньки дальше нам і не сердьтесь, що ми вас 5 років водили за ніс. Але "українське населення Галичини ніколи не заперестане боротьби за незалежність". Бють і кажуть танцювати.

Та мабуть до найбільших і найплагіватіших розмірів дійшли брехні українських національних політиків на терені Америки і Канади. Тут був для них дуже податний ґрунт — невідомі, затуманені дописівськими і патріотичними проповідями маси, які перед літами покинули рідний край і жили все ще тими настроями, з якими виїхали на еміграцію. Тимчасом світова війна і революція до непізнання змінили всі галузі життя українського народу в Європі і сьогодні не існує вже той "ділалі", що була це 1914 року, як "соціаліст" Вітик співав пєани габсбурьскій династії, або "радикал" Кирило Трильовський сидів на одній лавці з мітрополитом графом на Шентіях Шептицьким та "політикував". Минувся "одоціональний національний фронт", пропав вплив патріотичного попівства на селянські маси, а ріжні Кості Левички та інші герої відійшли в темну тінь. Це дуже добре розуміли недобитки національних дрібнобуржуазних політиків і тому з таким запалом кинулися поміж неопіформованих темні маси американських, канадських і бразильських емігрантів, які, значючі тих панів з "порядних" частів перед війною, без труду схватилися на закинені гачки.

В редакції жерезистської "Свободи" сидять і агенти Петрушевича, прекрасно поінформовані про хід його політики. А все таки, щоб бути чистим перед своїми вірними, ті агенти не вагалися помістити в 50 числі (з 1. Ш. 1923.) статтю: "Лєнін і Троцький послають послів до Петрушевича". Між иншим говорять в ній:

"Як видно советська Росія пригадала собі тепер Східну Галичину і присилає послів до президента Петрушевича, обіцяючи йому, що признає його владу в Сх. Галичині, прийме його посольство в Москві і консулярні агенції в ріжних містах України.

Що за ненадійна зміна! Посли Лєніна і Троцького до Петрушевича... Що це е? Чи не гроза нової війни на сході Європи. Найімовірніше небезпека нової війни спонукала Лєніна і Троцького писати послів до Петрушевича. У воєнній трізові вони глядають (!) нових союзників.

Президент Петрушевич вислав у цій справі делегатів д-ра Ернеста Брайтера і отамана Івана Коссака до Москви".

По перше, яка страшна вузколюбність панів патріотів. Виходило би, що президент Петрушевич неабияка сила, коли з ним Лєнін і Троцький переговорюють і — шукають в ньому нового союзника. Так, неначе би Петрушевич мав кількасоттисячну армію і Лєнінові страшно залежало би, щоб придбати такого сильного союзника в — новій війні на Сході Європи. А найдурнійшому сторожівці з редакції "Свободи" відомо, що в Петрушевича нема ані одного узброєного вояка і сам він з горсткою панків-дармоїдів витирає кути віденських готелів. Тільки цікаво, чому Лєнін і Троцький не прислали послів до Петрушевича але Петрушевич до них?

По друге — яка безлічна брехня! Ще з початком грудня 1922 р. в своїх кореспонденціях до "У.Р.В." і "У.Ш.В.", значить 2-3 місяці перед висилкою петрушевичівської місії в Москву, я писав, що віденські політики, під напором старокраєвих підпільних організацій вислали в половині грудня 1922 делегацію з 2-ох людей в Москву просити радянський уряд піддержувати

їх в міжнародній політиці та в збройних акціях в краю. В півтора місяця після цього з Відня виїхало офіційно представництво в особі Брайтера і Коссака Івана до Москви і як хто шукав певного союзника, то тільки Петрушевич в Лєніна і Троцького. Про все це було відомо й "Свободі", але вона вєстакі підло брехала враз з "урядом" і представниками його перед темними масами.

На щастя всьому прийшов кінець, так національній політиці, як і її брехням. Несподівано, раптово відкрилася заслона і затуманені товпи побачили правдиве обличчя своїх божків. Картичний димок національного табору розвалився 14. марта зовсім. Ще 15. Ш. Петрушевич і його агенти потішали розпучливу вірну отару спільником Вилсона Colby — але й ці надії не одрадалися. Colby, відпоручник адвокатської канцелярії Вилсона, за добрі гроші ставався боронити справу Сх. Галичини в Парижі не як приятель Українців, а як професіонал, фахоуєць. Це його хліб. Він так-же широко боронити буде й злочинця перед вашінгтонським чи філадельфійським судом, якщо щось добре за це заплащать йому.

Помімо всіх запевнень і присягань національних політиків, помімо покликуюв на клич самозначення народів і культурність Європи — Східну Галичину придлучено до шляхоцької Польщі, який признає суверенність в розпорядженні над 5-ти мільйоновим українським народом. Іншими словами: польська шляхта одержала від всесвітньої буржуазії право життя і смерті 5-ох мільйонів людей. Все ті застереження відносно автономії, це такі-ж пусті, нездійснимі фрази в устах буржуазії, як і клич самозначення. Польща, яка застерігла собі якєнебудь чуже вштовпування в її внутрішню політику, буде поступати так, як її захочеться. За нову французьку позичку вона збудує нові величезні тюрми в Сх. Галичині, а віддаватиме довги з кривавих податків українським селян. Внутрішні спроби повстань вона перекрасно подаватиме позананням і українськими вояками польської армії. Трудові маси попадуть в тяжку економічну і соціальну (заразом й національну) неволю і головними виконавцями цього-поневолення буде без сумніву українська дрібнобуржуазія, що дуже швидко і легко погодиться з новою пєрємною. Впрочім маємо вже факти: Др. Бачинський Волод., Федорців Федір і ин. Вони-ж ще в грудні 1922 р. пішли на угоду з польським урядом, хоч про це не згадувала ані словом "Свобода". Українські галицькі патріоти розробляють таким-ж вірними полювофілами, як були свого часу австрофілами. Вітик буде ще співати пєани в соймі "Rzeczyw Polskiej", а біля нього сидіти буде граф мітрополит Шептицький і Кирило Трильовський, та в спілці голосуватимуть за податки і рекрутум в Сх. Галичині. І "забудеться срамотна, давня година". Галицькі патріоти, люде без найменших засад, люде настроїв, а не переконань — швидко, як за рік будуть кричати, що "треба погодитися! Нема радити! Ми за слабі! Польща — культурна держава, дає нам конституцію і т. д., і т. д." Хто не вірить, той ще згадає мої слова.

Юрко Ропша.

(Кінець буде.)

В ГАЛИЦЬКОМУ СЕЛІ.

(Від власного кореспондента.)

Значні і глибокі зміни зайшли в галицькому селі. Зміни, які відбилися на цілому життєвому селі, на психології його мешканців, так що той, що пам'ятає це колишнє загукане, остале під впливом попівства селянство, не пізнав би його сьогодні.

Ріжні причини зложилися на це. Одною з головних є зміна господарських відносин на селі. Все перше віною переїсненню господарств в галицькому селі не вносило більш трохочотирох моргів. Зростає число сільської родини розби-вше той розкол поміж багатими куркулями з одної сторони а біднотою з другої сторони. Коли багаті попи і деякі учителі чимраз то краще почувають себе під опікунчими крилами сучасної буржуазної влади польської шляхти, то друга частина чимраз то краще пізнає, що не по дорозі їм з тою компанією сільських гнобителів, і вона стає на шлях класової організації та рішучої безкомпромісової пролетарської боротьби.

Село притиснене ще тяжким чоботом шляхоцького жандарма, не має змоги виявити своєї організації сільської бідноти дусить адміністраційна влада на перший донос дідича чи якого иншого панського попівчача. Карні виправи польського війська глоблять населення та збільшують революційний настрій широких працюючих мас села.

І село вже знає, з ким йому йти і при першій нагоді, при першому рішучому виступі робітничої класи стане по сторони своїх братів робітників.

В. Левич.
 Львів, 27. марта 1923.

ЦІННА КНИЖКА.

Кожий український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Ліпперта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів. Ціна цієї книжки \$2.50.

Замовлення посилайте на слідуєчу адресу:

J. Boychuk
 21 Denison Ave.,
 Toronto, Ont.,
 або на адресу:
 Ukrainian Labor News
 Cor. Pritchard & McGregor
 WINNIPEG, MAN.

МІЖНАРОДНИЙ КАПІТАЛ В ПОЛЬЩІ.

(Власна кореспонденція.)

Міжнародний капітал обмотав Польщу своїми сітями, захопив в окови колоніального визиску майже всі ділянки господарського життя і робить в своїй польській колонії що сам захоче. Затуманені шовінізмом польські дрібненькі буржуї і урядники не бачуть і не чують, як ціле господарське життя давно вже в польських руках і хочуть вони чи не хочуть, мусять робити це, що каже їм міжнародний капітал.

Підчас коли всі державні тягарі зсунені на плечі робітничих мас міста та села, коли вони оплачують 99 проц. всіх державних видатків на посадаючі класи не вільно наложити ані одного сотика податків, то міжнародний капітал користується ще окремими привілеями, яких не мають своєрідні такі польські гнобителі та визискувачі.

В Польщі мають подорожні зєлізничі. Від 15. цвітня подорожують ціни транспорту о 100 проц. Та міжнародному капіталу не хочеться вложити і своєї пайки на удержання зєлізничі в Польщі. В першу чергу вининувся великий нафтовий капітал, що займає одну з головних галузей продукції, і в розпорядженню про подорожіння зєлізничі читаємо таку зміну.

Ухвала про подорожіння зєлізничих оплат не обймає нафти і нафтових виробів. Підвижка може бути найвище 50 проц., а коли ходить о транспорт нафти до Гданська (себто до головного європейського складу нафтового капіталу), то має бути цілковито у вільненій від підвишки.

Це значить, що робітники і селяне платять за зєлізничю, платять зарозом і за транспорт великих нафтових підприємств, які мають з нафти і так мільйонів зиски. Ось як господарить міжнародний капітал у своїй колонії Польщі і якими протекціями та допомогими тішиться він у сучасному уряді буржуазної Польщі.

В. Левич.

Львів, 27. марта 1923.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

21. цвітня 1901 р. Міжнародне Соціалістичне Бюро виступило з протестом проти російського самодержавства.

22. цвітня 1917 р. На засіданні Ради Роб. Деп. ухвалено резолюцію про заборону торгувати землею.

23. цвітня 1861 р. Польська маніфєстация у Варшаві, забитих і поранених біля 200 людеі.

23. цвітня 1916 р. Повстання Синьфєйнерів в Ірландії.

23. цвітня 1919 р. Протест Наркомуністичних справ проти бльокади Радянських Рєспублік.

23. цвітня 1920 р. Зрада галицьких частин на українсько-польським фронті.

24. цвітня 1916 р. Розпочалася 2-га міжнародна шимєральська конференція у Капталі, яка ухвалила протест проти війни.

24. цвітня 1921 р. Совнарком Р.С.Ф.С.Р. затвердив проект про відновлення торговельних стосунків з Норвегією і Данією і прийнято постанову про обмін торговельною місією з Чехословацькою.

25. цвітня 1918 р. Відмовлення Ірландців від рекрутського набору проголошеного Англією.

25. цвітня 1918 р. Радянський уряд вислав Японії ноту з домаганням не втручатися в російські справи.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Не забувайте також про прєсовий фонд одніючої української робітничої газети в Канаді!